

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: +380 (44) 298-65-55,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

Адресатам
(за списком розсилання)

Про здійснення діяльності з реалізації
страхових продуктів страховими агентами
та додатковими страховими агентами

З метою забезпечення дотримання страховими посередниками вимог Закону України “Про страхування” (далі – Закон), вимог Положення про авторизацію страхових посередників та умови здійснення діяльності з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 03 січня 2025 року № 2 (далі – Положення про авторизацію страхових посередників), інших нормативно-правових актів Національного банку України у сфері страхування Національний банк України звертає увагу на таке.

Правові засади здійснення діяльності з реалізації страхових та перестрахових продуктів, особливості діяльності страхових посередників визначені в розділі XII Закону та Положенні про авторизацію страхових посередників, прийнятому для реалізації вимог розділу XII Закону.

Страховий агент – фізична особа, фізична особа-підприємець або юридична особа, яка включена до Реєстру страхових посередників, не є додатковим страховим агентом та здійснює діяльність з реалізації страхових продуктів від імені та в інтересах страховика за винагороду за реалізацію страхових продуктів на підставі договору із страховиком (пункт 57 частини першої статті 1 Закону).

Відповідно до пункту 14 частини першої статті 1 Закону додатковий страховий агент – фізична особа-підприємець або юридична особа, яка включена до Реєстру страхових посередників та здійснює діяльність від імені та в інтересах страховика за винагороду за реалізацію страхових продуктів на підставі договору із страховиком, якщо одночасно виконуються всі такі умови:

- а) основним видом діяльності такої особи є здійснення іншої господарської діяльності, ніж реалізація страхових продуктів;
- б) така особа реалізує страхові продукти як доповнення до товару (послуги), що реалізується (надається) нею в межах здійснення основного виду її господарської діяльності;

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000
Дійсний до: 29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

33-0005/23512
від 27.03.2025 15:01

в) страхові продукти, що реалізуються такою особою, не передбачають страхування за класами страхування 10–13, 19–23, крім випадків, якщо такі страхові продукти є доповненням до товарів або послуг, що реалізуються такою особою в межах здійснення основного виду її господарської діяльності.

Так, наприклад, доповненням до товару (послуги), що реалізуються страховим посередником у межах здійснення основного виду діяльності, може бути реалізація банком страхових продуктів щодо страхування предмета іпотеки та/або життя іпотекодавця під час страхування предмета іпотеки, реалізація автосалоном страхового продукту щодо страхування пропонованих ним автомобілів тощо.

Отже, у пункті 14 частини першої статті 1 Закону визначено умови, у разі одночасного виконання яких страховий посередник може набувати статусу додаткового страхового агента. Відповідно в разі невиконання будь-якої із зазначених умов страховий посередник не може бути додатковим страховим агентом.

Водночас Законом не встановлено обмежень та/або умов для страхового агента щодо реалізації договорів страхування, включаючи обмеження щодо класів страхування та/або умов реалізації страхових продуктів.

Страховий агент та додатковий страховий агент здійснюють свою діяльність з реалізації страхових продуктів від імені та в інтересах страховика на підставі договору із страховиком, в якому, зокрема, зазначається інформація про те, що особа є страховим агентом чи додатковим страховим агентом, та про повноваження такого страхового посередника (частини друга, третя статті 77 Закону).

Таким чином, з метою здійснення страховим посередником реалізації страхових продуктів страховика укладається договір між таким страховиком та страховим посередником як:

1) додатковим страховим агентом, якщо одночасно виконуються всі умови, визначені в пункті 14 частини першої статті 1 Закону, включаючи умову, що страхові продукти страховика реалізуються як доповнення до товару (послуги), що реалізується (надається) ним у межах здійснення основного виду господарської діяльності;

2) страховим агентом, якщо страхові продукти страховика реалізуються окремо / незалежно від товару (послуги), що реалізується (надається) ним у межах здійснення основного виду його господарської діяльності, або якщо частина страхових продуктів страховика реалізується окремо / незалежно від такого товару (послуги), а інша частина страхових продуктів одночасно – як доповнення до такого товару (послуги).

Також слід врахувати, що при здійсненні діяльності з реалізації страхових продуктів додатковим страховим агентом його керівник з реалізації повинен відповідати вимогам, передбаченим статтею 73 Закону, у той час як для страхового агента встановлено окрему умову щодо відповідності вимогам статті 73 Закону також і його працівників з реалізації, перелік яких такий страховий агент зобов'язаний вести (абзаци третій, четвертий частини другої, частина одинадцята статті 77 Закону).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000

Дійсний до: 29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

33-0005/23512

від 27.03.2025 15:01

Отже, страховий посередник має право представляти інтереси страховика як страховий агент **або** як додатковий страховий агент залежно від умов договору із страховиком. Водночас страховий агент не має права суміщати свою діяльність із діяльністю додаткового страхового агента в одного страховика (пункт 13 глави 2 розділу I Положення про авторизацію страхових посередників).

Саме тому страховик, врегульовуючи правовідносини з особою, яка має намір здійснювати реалізацію його страхових продуктів, має самостійно визначити повноваження такої особи (залежно від напрямів діяльності з реалізації страхових продуктів) та обрати вид страхового посередника з урахуванням економічної доцільності такої діяльності та обмежень, установлених Законом та Положенням про авторизацію страхових посередників.

Однак страховий посередник, який є мультиагентом¹, може здійснювати діяльність з реалізації страхових продуктів одного страховика як страховий агент, а іншого страховика – як додатковий страховий агент.

Ураховуючи викладене вище, звертаємо увагу, що **в разі реєстрації страховиком відповідного посередника в Реєстрі страхових посередників як страхового агента, цей страховий посередник матиме право здійснювати діяльність з реалізації будь-яких страхових продуктів такого страховика відповідно до зазначених у договорі із цим страховиком повноважень:**

як страхових продуктів, які є доповненням до товару (послуги), що реалізується (надається) таким страховим посередником у межах здійснення основного виду господарської діяльності,

так і страхових продуктів, які не є доповненням до такого товару (послуги), та пропонуються як окремий / незалежний страховий продукт.

Якщо страховий посередник буде зареєстрований страховиком у Реєстрі страхових посередників як додатковий страховий агент, він матиме право здійснювати діяльність із реалізації тільки страхових продуктів такого страховика, які є доповненням до товару (послуги), що реалізується (надається) таким страховим посередником у межах здійснення основного виду господарської діяльності.

СЛАВА УКРАЇНІ!

Перший заступник Голови

Катерина РОЖКОВА

Котляр Наталія
Nataliia.Kotliar@bank.gov.ua

¹ Мультиагент – страховий агент, додатковий страховий агент, який здійснює діяльність з реалізації страхових продуктів від імені та в інтересах кількох страховиків за винагороду за реалізацію страхових продуктів на підставі договорів із такими страховиками (підпункт 5 пункту 2 глави 1 розділу I Положення про авторизацію страхових посередників).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000
Дійсний до: 29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

33-0005/23512
від 27.03.2025 15:01